

ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ ДА ДЯТЕН

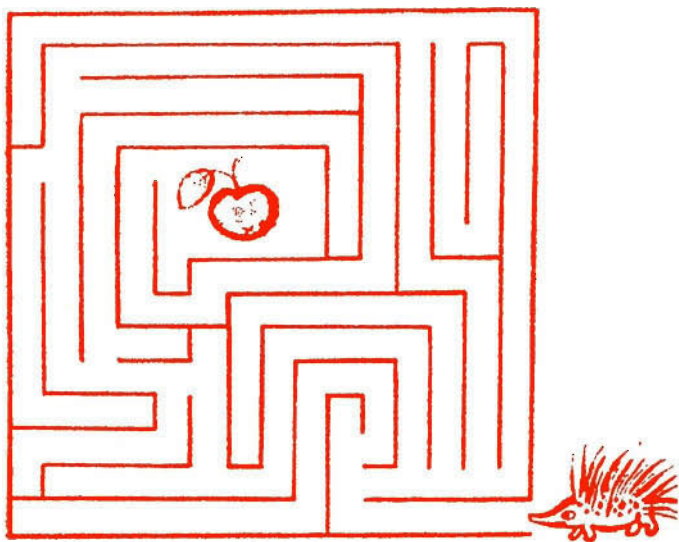
THE RAINBOW • A CHILDREN'S MAGAZINE

ЧЕРВЕНЬ - ЛИПЕНЬ 1969

ЗАГАДКИ ПРОЗВАГИ

ЛЯБІРИНТ

Поможіть їжачкові знайти дорогу до яблука.

Леонід Глібіє

ЗАГАДКА

Залізний ніс, а хвіст вербовий,
У рот їй пальці не кладіть:
У лісі дуб який здоровий,
А як кусне — і той кричить.

В руках умілих не пустос
І робить все, як слід робить:
Комору, хату вам збудус
І господарство звеселить.

На все здалась вона, гоструха;
Її давно вже знаю я;
Усяке діло майстра слуха, —
Отак і загадка моя.

Не абияка проява:
С о к и р у нашу знає всяк.

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК у „ВЕСЕЛЦІ” за ТРА-
ВЕНЬ ц. р.: **ЩО ЦЕ?** Парасоль. **ЯКІ ЦЕ БУКВИ:**
І. МА . . . П. БА . . . Ш. ДО . . . Слова дадуть здріб-
нілі й пестливі назви **ма ми , ба т ь к а й д о ч -**
к и .

СПРОСТУВАННЯ

У числі „Веселки” за лютий ц. р. Наталія Лит-
ваківська з Гері, Інд., у своєму дописі про виступ
українських дітей з Нью Йорку на телевізії в про-
грамі „Ди Ворлд ов Крисмес” (стор. 2-га) написа-
ла, що „виступали також . . . пластуни й пластунки
з Нью Йорку”. У зв’язку з тим від Осередку СУМА
ім. ген.-хор. Т. Чупринки в Нью Йорку ми отримали
таке спростування:

„У вівторок 24-го грудня 1968 р. на телевізій-
ній програмі „Ди Ворлд ов Крисмес”, спонзорованій
„Белл Телефон Компани”, виступав Танцювальний
Ансамбль „Верховинці” під керівництвом хореогра-
фа Олега Гензи і Дівочий Хор під орудою інж. Ро-
мана Степаняка. Обидві ці мистецькі одиниці існу-
ють при Осередку СУМА ім. ген.-хор. Т. Чупринки
в Нью Йорку і складаються із самих сумівців. Отже,
танцювали й співали сумівці та сумівки, вже наро-
джені тут, у ЗСА. А ці чудесні, — як пише Наталія,
— українські народні строї, як і самий виступ су-
мівських ансамблів фінансував Осередок СУМА в
Нью Йорку”.

Просимо вибачити за помилку.

У числі „Веселки” за березень ц.р. в посмертній
згадці про приятеля й співробітника нашого жур-
налу сл. п. проф. Івана Маслянка (стор. 10-та) по-
милково подано, що Покійний помер у Філадельфії.
Сл. п. проф. І. Маслянка жив, працював, помер і
похований у Чикаго, Ілл.

Редакція „Веселки”

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця
у Видавництві „Свобода” заходами Українського Народ-
ного Союзу. Редагує Колегія з членів Об’єднання Пра-
цівників Дитячої Літератури. Річна передплата становить
у ЗСА — 4.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї
суми. Ціна окремого числа — 40 центів. Ціна подвійного
числа — 60 центів.

Обкладинка роботи Я. Гніздовського.

“THE RAINBOW” — “VESELKA”

Published monthly, except June to September Bi-monthly
at Jersey City, New Jersey

81-83 Grand Street — Jersey City, N.J. 07303

Subscription \$4.00 per year.

Entered as Second Class Matter at Jersey City, N.J.

Ілюстрація на обкладинці:
М. Дмитренко — Пластове „Надобрачч”

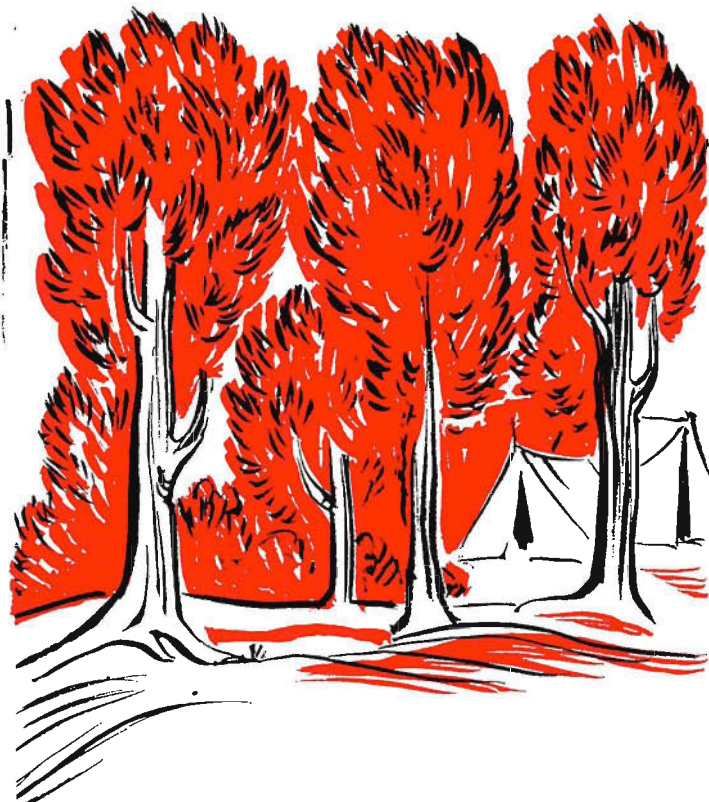
ВИЙШЛИ З МІСТА ПЛАСТУНИ...

Вийшли з міста пластуни:
Де не глянь — поля, лани,
Де не глянь — луги, ліси
В сяйві пишної краси.

Квітами весна цвіте,
Сяє сонце золоте,
І в лісочку край луки
Розспівалися пташки.

Луг — мов килим із квіток,
Мов сопілка — гай-гайок,
Небо — озера глибінь,
Сонце — радість і теплінь.

І згадали пластуни
Рідні ниви і лани,
І згадали новаки
Рідні гори і річки.

Їм привиділись у млі
Сонячні Карпат шпилі,
Їм причувся з полонин
Запах квітів і ялин.

І послали хлопці в світ
Серця вірного привіт
На вітрів м'яким крилі
Рідній батьківській землі.

ЩОБ НЕ СКУЧАЛИ ДІТИ...

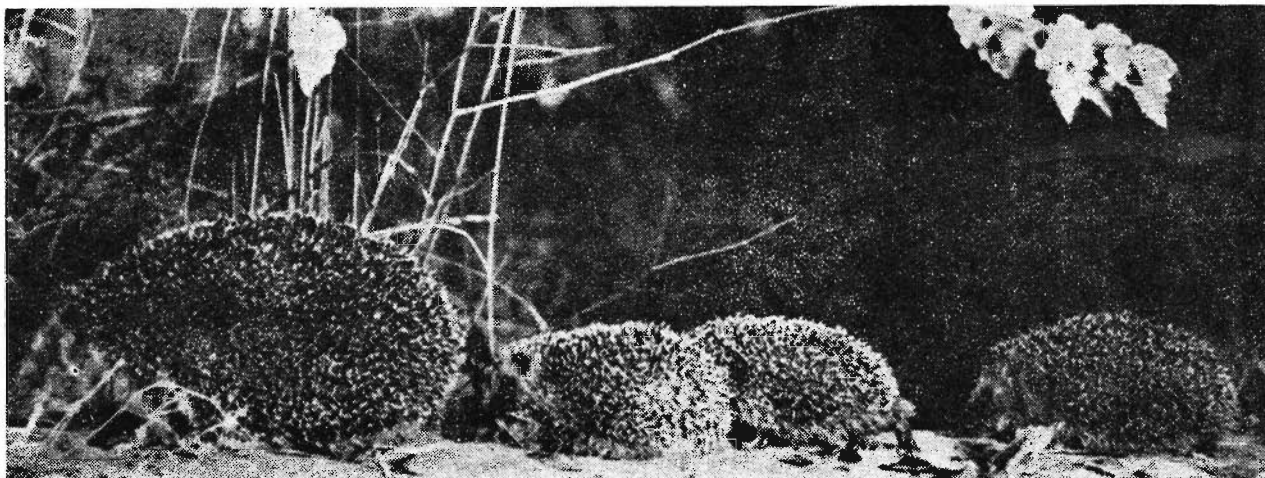
Гей, чого ж ти, гаю яворовий,
Одягнувся у жупан чудовий —
Зверху зелень — пишні оксамити,
А зісподу шовком шиті квіти?

— Одягнувся я у пишні шати,
Щоб гостей маленьких привітати,
Щоб раділи пластунята жваві
Під шатром у лісі, на галяві.

Будуть їм пташки пісень співати,
Будуть квіти рясно процвітати,
Ягідки в травичці червоніти,
Щоб у лісі не скучали діти.

Роман Завадович

ВОЛОДКОВІ ІЖАЧКИ

Уже вечоріло, коли Володків тато приїхав з поля. Привіз повний віз гречаних снопів. Заїхав до стодоли, випріг коней і сказав до Володка:

— Я привіз тобі дарунок. Він на возі — на снопах у мішечку.

Володко був дуже цікавий, що то за дарунок з поля та ще й у мішечку. Приставив драбину до воза й поліз на снопи шукати дарунка.

В стодолі було вже досить темно. Просувався на колінах по снопах і обшукував руками кожний сніп, аж діткнувся чогось колючого. Поколосився в пальці. Ага, ось це якраз той мішечок! Узняв його обережно і зліз з воза. Сів під хатою, куди крізь вікно падало світло лямп, і розв'язав мішечок. З мішечка випав дарунок — щось кругле, завбільшки в невеликого м'яча, найжене гострими шпильками.

Зразу пізнав, що це їжачок. Хто в Україні не знає цього звірятка? Воно дуже пожиточне — ловить мишей, гадюк, ящірок, слимаків, комах тощо. Від ворогів обороняється так, що звивається у клубок та настовбурчує свої гострі шпильочки. Цими шпильочками, замість шерсти, вкриті все його тіло.

Володко зрадів цим дарунком. Хотів був їжачка нагодувати, але той ніяк не розвивався.

Тато дав коням їсти й пішов у хату вечеряти. По дорозі побачив під вікном Володка, що сидів над своїм їжачком. Тато порадив Володкові занести їжачка в кошику до стодоли і поставити на току мисочку молока. Буває, їжачки радо п'ють молоко. В стодолі їжак може зловити й кілька мишей, що восени переходять з поля до стодоли.

Володко зробив усе, що радив тато. Виходячи зі стодоли, зачинив двері, щоб їжачок не втік. За вечерею ні про що не говорив, тільки про їжачка.

— Хоч їжачки не належать до свійських тварин, — сказав тато, — але воліють жити поблизу людей. Цього я зустрів під полукіпком, мабуть, полював на мишей.

На другий день Володко ранесенько пішов до стодоли подивитись на свого їжачка. Але його ніде не було. Стояла тільки порожня мисочка, без молока. Шукав їжачка всюди, але дарма. Того дня Володко частенько заходив до стодоли й заглядав у всі кутки, але їжачка таки не знайшов.

Надвечір Володко зовсім утратив надію, що відшукає їжачка. Пішов до стодоли й відчинив двері, бо тато мав знов привезти снопи з поля. Яке ж було Володкове здивування, коли побачив, що їжачок заглядає до мисочки, де було молоко! Побачивши хлопця, зараз же звинувсь у клубок.

Володко пішов у хату, приніс свіжого молока й поставив мисочку в куточку. Але їжачка не застав на попередньому місці. Він зрозумів, що їжачок воліє бути сам. Хлопець дуже хотів дізнатися, де їжачок ховається. Причався за дверми й тихесенько чекав, чи не вийде їжачок зі свого сховку. Та незабаром приїхав тато, і таки не вдалося дослідити, де ховається їжачок.

Їжачок жив у стодолі в недоступній схованці. Врешті Володкові стало байдуже, де звірятко ховається. Прийшов час іти до школи, бо вакації вже минули.

Їжачок міг виходити надвір, бо стодолу не завжди замикали, але не відходив далеко. Часто можна було його зустріти десь під кущем порічок, на городі або під плотом.

Настала осінь. Надворі похолодніло. Листя почало опадати з дерев. Небо вкрилося хмарами. Часто падав дощ і ставало непривітно. Їжачок десь пропав. Не приходив до стодоли пити молоко. Ніде не можна було його зустріти.

Скінчилась осінь, почалася холодна зима. Про їжачка вже ніхто не думав. Та зима теж проминула, й усе наново ожило. Зазеленіла трава, а на деревах з'явилися молоді листочки.

У неділю Володко сидів під хатою, чекав, аж задзвонять дзвони в церкві на Службу Божу. Нараз побачив, що коло повітки ворухиться щось темне. Підбіг ближче й пізнав свого їжачка. Їжачок був значно більший, як восени. Побачив Володка, звинувсь у клубок і наставив гострі колочки. Саме тоді відізвалися дзвони, і Володко пішов до церкви.

Коли вернувся з церкви, їжачка вже не було. Шукав його всюди — в stodолі, в повітці, на подвір'ї, в городі, в саду... Не було ніде!

Проминула весна, і настали вакації.

Володко дуже цікавився життям природи. Радо підглядав, як пташки годують своїх малят у гнізді, знав, як гусениці перетворюються в гарних метеликів, не раз бачив, як полює мала ласичка на мишей та малих курчат.

Пізнього ранку пішов він у сад під волоські горіхи. Там була гарна галявинка. Кругом росли кущі порічок, агресту, а в кутку ріс великий густий кущ колючої ожини. Володко ліг на свіжу траву, у якій цвіли голубі дзвіночки. Сонце пригрівало, хлопець дивився на небо і мріяв.

Нараз почув якийсь притишений звук, якого перед тим ніколи не чув: хр-хр-хр-хр-хр. Приліг до землі, очікуючи, що буде далі. Звуки повторилися. Вони виходили із куща ожини. За хвилину ожини почали ворухитись. З-під куща висунувся їжак, а за ним шестеро малих їжачків.

Їжаченята вийшли на галявину й почали бавитись, наче малі котенята. Мама-їжачиха сиділа збоку розглядаючися, чи не загрожує яка небезпека.

Володко просидів так нерухомо кілька хвилин. Тепер мав можливість добре приглянутись до їжачків. Потім піднявся з трави й почав до них підходити. В ту ж мить, мов на якийсь таємний наказ, усі їжачки враз із своєю мамою позвивались у клубочки, наче знали, що до куща їм уже не втекти.

Володко взяв одно їжаченятко на руки, щоб занести до хати, але подумав, що воно ще маленьке і без мами може загинути. Тож поклав його на землю, а сам заховався за кущем агресту, приглядаючись, що буде далі.

За хвилину мама-їжачиха висунула голову і почала розглядатись. Не помітивши нікого, дала, мабуть, знак своїм дітям. Вони теж випростались, однак уже не залишилися на галявині. Пішли знову до куща ожини, де мали своє лігво й де почувалися безпечні, бо колючі гілки ожини були для них доброю охороною.

Опісля Володко ще не раз підглядав своїх їжачків, поки вони піросли.

Наприкінці літа можна вже було часто бачити котрогось із молодих їжачків то в саду, то під кущем порічок, то між капустою в городі.

Розпочався новий шкільний рік, і Володко не мав уже часу заглядати за їжачками. Вони жили по-своєму, як і їх батьки, а коли надворі похолодніло, кожний розшукав собі теплий сховок, щоб перебути холодною зимою в глибокому сні.

Пояснення-словничок: їжак — hedgehog; гречаний — прикметник від гречка (buckwheat); стодола або клуня — threshing barn; випрягати (коней) — to unharness; драбина — ladder; сніп — sheaf; ящірка — lizard; тік — місце, де молотять (to thresh) збіжжя; полукіпок — 30 снопів, складених на полі в купу, щоб просохли (rick); клубок — ball, clew; причаїтися — to lurk; сховок — схованка (hiding place); порічки — currant; повітка — shed; гусениця — caterpillar; ласичка або ласка — звіратко-хижак (weasel); горіх волоський — walnut; агрест або агрус — gooseberry; ожина — blackberry.

УСМІХНІСЯ

„СКАНДАЛ”

Пані Коваленко багато трудиться і старається, щоб її діти говорили гарною українською мовою. Все було гаразд, поки малий Павлик не пішов до англійської школи. За короткий час в українській мові Павлика з'явилися тут і там англійські слова. Він став забувати, як та чи інша річ по-українському називається.

Одного разу родина Коваленків кінчала вечеряти. Мама подала на десерт морозиво. Павлик дуже любить морозиво. Він перший попросив:

— Мамо, прощу мені дати те... те...

— Ти не знаєш, як це називається? Скандал! — скрикнула мама.

Павлик підніс тарілку і сказав:

— Я дуже люблю скандал, прощу накласти мені на тарілку!

ДОБРОДІЙНИЙ ВУЛКАН

(Закінчення)

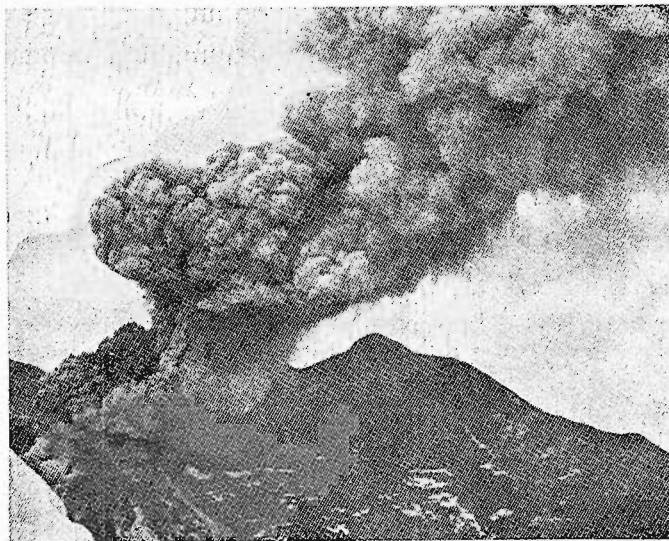
ПРАЦЬОВИТИЙ ВУЛКАН

Незабаром виявилися користі з нового винаходу. В місті Січеславі над Дніпром засновано „Спілку для продукції малиніту“. Там під керівництвом спеціально вишколених інженерів, що їх очолював Іван Малинко, виготовлювано різної величини плити та рури.

У гірській долині біля підніжжя Вигорляту уставлено величезні крани-підойми. Коло них лежали довгими рядами широченні малинітові рури. Та не думайте, що їх спущено зверху в кратер вулкану. Черговий вибух вулкану, хоча б і найслабший, напевно зруйнував би їх і викинув, мов сірники, аж під хмари. В долині коло підніжжя Вигорляту машини почали свердлити тунель у нутро гори. Свердла вгризалися щораз глибше, доки десь там під землею не досягли кратера.

Тим часом прокладено руропроводи до Ужгороду, Хусту, Берегова та інших міст Закарпатської волости. Вужчі рури, що були бічним відгалуженням головних проводів, прокладено до фабрик, майстерень, урядових будинків і житлових приміщень. У помешканнях уставлено не тільки спеціальні ogrівальні печі, але й кухні-плити, бо на вулканічній газі без полум'я можна було й пекти й варити їжу.

За кільканадцять миль від тунелю видовбано в землі величезні ями і вміщено в них підземні скрині-резервуари. Тут мав зберігатися додатковий запас газу й тепла на випадок, якби вибух вулкану пошкодив на деякий час проводи в кратері. Поруч резервуарів змонтовано й потужні електричні помпи для того, щоб газ швидше просувався рурами. Коли все було готове, в глибину кратеру тунелем просунено найширші розміром руропроводи. Вони вміть наповнилися пекельно гарячими газами вулкану. В тому місці, де головний провід ділився на менші відгалуження, побудовано очищувальну станцію. Вона очищувала газу від отруйного чаду й робила їх нешкідливими для здоров'я. Тепер газу нічим не різнилися від повітря, нагрітого до неймовірно високої температури. Гарячий газ розходився рурами по всій волості й ogrівав фабрики, машини, церкви,

театри та приміщення, де проживали люди. Плани всіх цих улаштувань передумав і склав Іван Малинко.

Отак український вулкан Вигорлят, що спершу заподіяв так багато шкоди, почав служити людям і їм помагати. Спершу він обслуговував Закарпаття, але через кілька років прокладено газопроводи до багатьох міст Західньої України — Львова, Холма, Чернівцець, Коломиї, Стрия, Перемишля, навіть Нового Санчу і Криниці.

До фабрики в Січеславі надходили замовлення з усього світу. Її головний директор, Іван Малинко, дійсний член Академії Технічних Наук України, часто виїздив за кордон, куди його запрошували університети Америки, Канади, Аргентини, Великої Британії, Німеччини, Японії та інших країн виступити з доповідями. Коли земляки й чужинці прославляли й подивлялися Івана, великого дослідника та винахідника, він скромно відповідав:

— Це не заслуга! Я пильно вчився й досягнув те, що можна було досягнути. Без пильної праці й найкращий, Богом даний талант залишиться невикористаний. Тепер я радий, що своїм знанням можу послужити рідній Україні й усім добрим людям на світі!

Пояснення-словничок: ПРАЦЬОВИТИЙ ВУЛКАН. Сірник — match; свердло — drill; свердлити — to drill, to bore; скриня — trunk, box; потужний — powerful, mighty; неймовірно — incredibly; винахідник — inventor.

У квітневому числі помилково подано прізвище автора — Р. Завадович. Мало бути: Михайло Маморський.

ПО ГРИБИ

(Ілюстрація Р. Василичина-Гармаша)

В горах буря відгула,
Втихли громи й блискавиці,
Роси стріпує трава,
Сяють сосни та ялиці.

Доки не запав ще вечір,
Ми взяли дощовики
І торбини через плечі
Та й махнули по грибки!
Он на ніжечках тоненьких
Ціле плем'я — це опеньки.

Наче славні кобзарі,
Виструнчились козарі.
Серед зрубу, як опришки,
Розрослися горді рижки.
Трохи далі, при долині —
Голубінки легкосині,
А під дубом боровик
(Він бриля скидає не звук),
З ним малі боровичата,
Наче хлопці та дівчата.
Повертаємось щасливі,
Гомонить веселий спів —
Свіжо, гарно так по зливі!
Буде юшка із грибів!

Пояснення-словничок: ялиця — fir, spruce;
махнути — тут: швидко піти; плем'я —
tribe, family; назви грибів: опеньок (honeу
agaric), козар, рижок (brown mushroom), боровик
(edible boletus), голубінка; зруб — вирубаний
ліс, порослий молодими деревами та кущами.

ПІСЛЯ ДОЩУ

Вчора я ходив із братом
Аж у ліс гриби збирати.

Проходили цілий день,
Та, немов на зло,
Тих грибів ніде-ніде
Не було.

Натомились ми із братом
І сумні лягали спати.

А як вранці пробудились
І у вікна подивились,
То в садочку, біля хати,
Ми побачили із братом

Тих грибів — неначе маку! —
В шапочках біленьких.
— Ну, і що то за ознака? —
Запитали неньку.

— Це тому, — вона сказала, —
Там грибів без ліку,
Що вночі, коли ви спали,
Падав дощ великий.

Д і м а

БИЧОК ЧИ БАРАН

(Ілюстрації Галини Мазепи)

Жив-був собі бідний селянин, Іван. Мав хатку, за хаткою сіножатку, а на сіножатці щороку бичка випасав і на торзі продавав.

От, привів Іван до міста чорного бичка. Гарний бичок, гладкий, можна добрі грошики за нього взяти. Дивиться Іван — підходить до нього якийсь купець.

— Ну, газдо, — говорить купець, хитро поглядаючи, — скільки хочеш за цього барана?

— Та це ж не баран! — відповідає селянин. — Це ж бичок!

— Як не баран? — ніби здивувався купець — Та ж це достеменнісінький баран! Що, ти впився чи зроду не розумієшся на скотині?

— Ба, розуміюся! — каже Іван. — Щороку продаю одного бичка і цього року теж хочу продати. Сам його вигодував. Горілки ж я зроду не п'ю. То ви не розумієтеся, пане купчику.

Купець узявся в боки і став реготати:

— Чоловіче добрий, не роби з себе посміховища! Хіба ж можна барана биком називати? Тебе, видно, якийсь чародій причарував, очі тобі поперевертав або ти з глузду з'їхав . . .

І махнув купець рукою на своїх спільників, що ходили по торговлиці.

— Геї, люди добрі! Не знаю, хто ви такі й звідки, але ходіть сюди! Скажіть нам на розум: оця скотина — бичок чи баран?

— А що ж інше, як не баран? — кажуть спільники. — Та ж баран!

— Чуєш, господарю, що чужі люди говорять? — вмовляє купець. — Баран!

„Агій! — думає Іван. — Може справді в мене розум поплутався? Ось і чужі люди кажуть, що баран. Не буду сперечатися . . .”

І продав купцеві бичка, а гроші взяв, як за барана — утрое менше. Купець тільки підморгнув, потягнув за мотузку та й повів бичка з собою.

Та ходив по тому базарі старий дідусь у широкій полотнянці. Нічого не купував, лише приглядався і прислухувався. Ніхто не знав, що то передягнутий князь, володар тієї країни. Він стояв недалеко й бачив, як купець обдурив селянина, як купив бичка, замість барана. Пішов слідом за тим купцем на другий кінець торговлиці. Там стояло п'ятеро бичків, що їх купець купив на тому ярмарку.

— Продай мені, купчику, цих п'ятеро баранів! — каже князь-дідусь.

— Що? Що? Баранів? — визвірився купець. — Ти хто такий мудрий? А, може, тобі заслізло, що ти не бачиш, що то бики?

— Я княжий слуга, — відповів дідусь спокійно. — Скуповую скотину для княжого двора. У княжій дочки скоро весілля буде, гостей багато приїде.

— Ну, то купуй! — на те купець. — Але спершу добре придивись або чужого запитай, що купуєш, бо бик, то не баран.

— Дивлюсь я вже цілу годину на цього чорненького, ще як ти його в господаря купував, — говорить дідусь повагом. — Там і чужі люди були і сказали, що то баран.

Тут купець як не розсердиться, як не розкричаться, до дідуса прискакує, кулаками вимахує, шахраєм прозиває. Ось-ось і вдарить його. А дідусь скинув з себе білу полотнянку, і з-під неї блиснув дорогий княжий одяг.

— Геї, — махнув рукою на людей, — приведіть того селянина, що продав йому скотину!

За хвилину Іван уже стояв перед князем і вклонявся до пояса.

— Що ти, чоловіче добрий, продав оцьому купцеві — бичка чи барана? — питає князь.

„Не годиться дурити нашого князя! — подумав Іван. — Раз сказали мені купці, що то баран, і заплачено мені, як за барана, то видно, що таки баран!”

І, ще раз уклонившись князеві, сказав голосно: — Барана я йому продав, ваша милосте!

— Бачиш, — каже князь до купця, — барана він продав, ти барана купив, а тепер мене, свого князя, хочеш обдурити? П'ять баранів, замість п'яťох бичків продаєш ще й лася? Не минеться тобі безкарно ця образа!

Купець зрозумів, затрусився з переляку та й упав князеві до ніг:

— Признаюся, милостивий пане! Так, я був обманець! Я обдурив цього господаря!

Але пізно було каяття . . . Нечесного купця вкинули на рік у тюрму, а тих п'ять бичків князь наказав дати Іванові на власність.

Переказав Роман Завадович

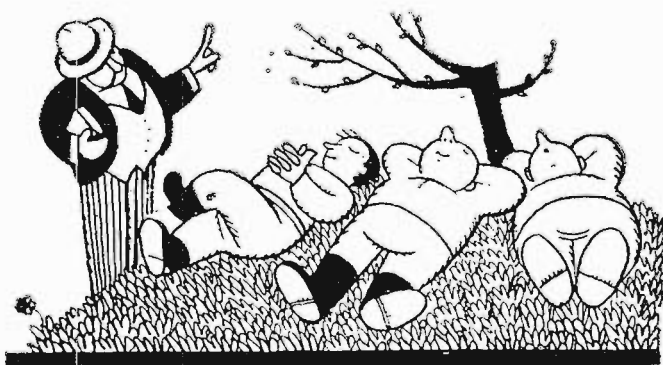
Пояснення-словничок: сіножатка — мала сіножать (hayfield); бичок — малий або молодий бик (young bull); баран — gam; торг або ярмарок — market; торговця — площа, де відбувається торг; достеменний, достеменнісінький — без найменшого сумніву справжній; скотина — худоба; робити з себе посміховище — to be the laughing stock; глузд — розум; чи ти з глузду з'їхав? — are you off your head?; полотнянка — dress made of linen; визвіритися — to become furious; шахрай — обманець, дурисвіт (deceiver); каяття — repentance, regret.

ТРИ „РОБОТЯЦІ”

(Ілюстрація Е. Козака)

Ледь весняне сонечко стало пригрівати і весняна травичка вкрила землю, а вже ось три лежебоки лежма на траві — на сонці гріються.

— Хто з вас найбільший лежень, той від мене дістане карбованця, — каже до ледарів проходжий чоловік.

Зразу ж скопився один:

— Давайте мені! — каже.

Другий ледь підвівся і простяг руку:

— Ні, мені давайте, я більший лежень від нього.

Третій і не ворухнувся — і бровою не моргнув:

— Устроміть гроші у мою кишеню! — сказав, позіхаючи.

*З німецьких сміховинок —
В. Данилович*

Лежебока — лежень, ледар, лінох, ледачо (idler, do-nothing, lazy-bones).

АВСТРАЛІЙСЬКІ СОРОКИ

(Розповідас Марко)

Ми живемо в невеликому австралійському місті, наше подвір'я прилягає до парку. У парку росте багато евкالیптів, що їх тут називають „гамтри”. Це могутні дерева, але їхнє листя дрібне, гілки не розгалужуються рясно, а тягнуться високо вгору, корона негуста. Мабуть, тому великі птахи у нашому парку не будують гнізд на евкالیптах, шукають собі густіших дерев.

А там тільки чотири дерева з густою короною. Мама говорить, що то берести, такі і в Україні ростуть. Ще я не ходив до школи, як на одному з цих дерев пара австралійських сорок побудувала собі гніздо. Щороку гнізд ставало все більше, бо виростали молоді птахи і теж там мостилися. Сорочкам уже тісно, вони цієї весни зчинили таку бійку! Справжня війна за територію.

Ми з Михайликом навмисне з дому раніше виходили і, йдучи до школи через парк, зупинялись і спостерігали птахів.

По кількох днях ми помітили, що сороки припинили суперечки і квапливо будували нові гнізда або напрувляли старі. Тільки одна пара, мабуть наймолодша і найслабша, не відвоювала собі місця. Ми співчували цим птахам, бачили, як вони прилітали з сухими патичками, але інші птахи відганяли їх геть. Ми хотіли допомогти цим „нашим” сорочкам, та не знали як. А птахи незабаром самі собі раду дали.

Їм пощастило: наші сусіди виїхали до Аделаїди, хата стояла порожня, на подвір'ї було тихо, ніхто там не ходив. Сороки це помітили. Одного разу ми приходимо зі школи й бачимо: наші птахи оглядають сусіднє подвір'я, ходять по городу, по зарослому травнику, заглядають до гаражу й веранди. Потім злетіли на паркан і почали співати. Не можна сказати, що то були співи — здавалося, що вони повторювали й повторювали щось одно, ніби намагалися когось переконати. А кого і в чому? Завдали нам загадку!

Ми того й не розгадали б, та дід австралієць пояснив:

— Сороки повідомляють інших птахів і тварин, що відтепер це подвір'я — їхня власність. Вони вже з усіх чотирьох сторін обспівали подвір'я. То так, наче своїм плотом обгородили. Побачите завтра, вони почнуть будувати гніздо на отому високому дереві, що росте в саду.

О, коли так, то й нам є робота! Я з купи хмизу наламав патичків, Михайлик приніс м'яких стру-

жок, випросили в мами старий светер, все перекинули через паркан сорочкам на їхнє подвір'я. Светера птахи не взяли, а патиків і стружок чимало пішло на будову.

Мама похвалила нас за те, що допомогли птахам, адже вони не мусіли далеко літати, будівельний матеріял мали вдома.

Придивились ми до гнізда: воно велике, з дахом і все обтикане колючками — нехай не потикається ворог!

**

На деякий час сороки заспокоїлися, ми їх мало й бачили. Аж ось знову галас — виганяють kota з подвір'я! І людям вже не можна по вулиці мимо тієї хати пройти: сороки сваряться, літають так низько над головами, аж крильми волосся черкаються. Навіть мені й Михайликові не дозволяють близько підходити. Такі невдячні!

Та ми недовго сердилися. Дід пояснив, що то птахи бояться за своїх малих, відстрашують — нехай ніхто не чіпає і не турбує їхніх дітей.

Вже є сороченята? Чудово! Як їх побачити?

Малі з гнізда не показувалися, ми тільки чули вереск, коли птахи-батьки приносили їм їжу. А скільки їжі вони поїдали! З ранку до вечора батько й мати відлітають і прилітають з їжею. Приносять малим гусінь, хробаків, слимаків, жабенят, іноді навіть мишей.

Нарешті ми діждалися — аж п'ятеро сороченят сидить на гілках коло гнізда! Як вони швид-

ко вирости! Ще незграбні, але вже добре обросли пір'ям.

З того часу ще цікавіше стало спостерігати життя сорочої родини. Батьки навчали малих літати і розшукувати їжу. Діти вчилися успішно. Тепер уже всі разом відлітають кудись далі на полювання. Тільки одно сорочення залишається вдома, стрибає в саду між кущами, шукаючи слимаків та гусінь. Чому це мале не летить з батьками? Мабуть, має ще слабкі крила. Нічого, підросте й зміцніє.

А воно що придумало?! Унадилося до нас у сад, а згодом ми його і на веранді побачили. Мама кинула кусок сиру — взяло і з'їло. Відтоді сорочення навідувалося до нас мало не щодня. Мама відчиняла двері, воно обережно входило і чекало, поки дадуть йому чогось смачного. Коли двері були зачинені, сорочення дивилося, де відчинене вікно, там сідало на підвіконня і скреготало.

**

Отоді я захопився одним проектом. Я не раз читав, що сороки люблять блискучі речі, навіть хапають ложечку чи перстень і несуть у своє гніздо.

Чому це дурне сорочення не схопить чогось блискучого в нашій хаті? У моєї старшої сестри стільки тих кульчиків та перстенів! Нехай би потягло хоч один! Який переполох піднявся б! А я викрив би хатнього злодюжку. Дива!

Про мій плян я нікому не говорив, навіть для Михайлика хотів приготувати несподіванку. Тим часом підкладав сороченяті в кухні ложечки і до сестри в кімнату впускав птаха — може що схопить. Та сорочення не бажало взяти участі в моїх плянах. На блискучі речі задивлялося, але не займало.

Воно вже й не сорочення, а молода сорока. Часто відлітає в поле, проте нас не забуває, увечері відвідує.

Може б я й спокусив сороку на крадіжку, але мама й сестра помітили мої витівки. Сестра своїх оздоб не залишає на видному місці, а мама наказала мені ложечок не займати.

Не вдався мені той плян, зате інший свій плян я виконав.

Чи знаєте, що сороки гарно співають? Мова їхня аж ніяк не мелодійна: вдень вони заклопотані, перегукуються хрипко й уривчасто. А співи гарні: зранку, ще сонце не сходить, а птах уже сидить на високому дереві або на телефонному стовпі й заводить безконечну присмну мелодію. А

наша сорока сідає на дах над моїм вікном і співає.

Тато говорить, що і в Україні сороки не тільки скрегоцуть, а й співати вміють. Але українські сороки співають зовсім тихенько, там їх мало хто й чув.

Чому б не записати сорочиних співів на магнетофонну стрічку? Я так і зробив. Сам не зробив би, мені тато допоміг. Мороки було багато, зате маємо запис. Хочу послати ту стрічку Андрієві в Канаду. Андрій мій „пенфренд”, ми вже три роки з ним листуємося. Колись зустрінемося. Андрій дуже цікавиться життям птахів, хоче бути вченим орнітологом.

А я? Мене цікавить усе в природі, а найбільше — морське дно з його скарбами. Мрію про досліді і спостереження з батисфери. А покищо і птахами цікавлюся.

Пояснення-словничок: могутній — mighty, powerful; корона (дерева) — top of a tree; берест — назва дерева (elm); сорока — птаха (magpie); квапливо — with speed; веранда — porch; хмиз — dry branches, brush-wood; стружка — shavings, chips; черкатися — ледь-ледь доторкатися; гусінь — caterpillar; слимак — snail, helix; жаба — frog; незграбний — clumsy; унадитися — to get accustomed to...; спокусити або спокушати — to tempt; витівки — roguery, frolic, tricks; оздоба — прикраса; хрипко або хрипло — hoarsely, throaty.

Катерина ПЕРЕЛІСНА

КУРОЧКА

Ой, ходила курочка
По двору,
Та водила курочка
Дітвору.
А то все курчаточка
Ще й малі!
Отакі завбільшечки
Від землі!
Розчесала курочка
Свій чубок,
Розкричалась курочка
На діток:
„Не ходіть по сміттячку,
Не ходіть!
У гнилому листячку
Не гребіть!
Ось ходімо стежкою
У садок,
Там собі і бігайте!
Кво-кво-квок!”

ВЕСЕЛОУЧКА СТОРІНКА ДЛЯ МАЛЯТ

Роман ЗАВАДОВИЧ

Ілюстрація Ю. КОЗАКА

ДО ТАБОРУ СВИРИДКО ІДЕ...

Гей, чи знають друзі та сусіди,
Що до табору Свиридко їде?

Та й набрав же виряду Свиридко!
Із-під нього ледве хлопця видко:

Коц, матрац, наплечник, дві валізи —
Під вагою вже не йде, а лізе . . .

Під пахою ще й книжки таскає,
Мудрість же вагу велику має.

То й не дивно, що упрів, бідняга,
Піт кап-кап, а горло сушить спрага . . .

То закрекче, то зідхне Свиридко:
„Де ж той табір, чом його не видко?”

Вибігла з нори хвостата мишка:
„Може в тебе, хлопче, хліба кришка?”

Всі бо знають в полі та в діброві,
Що найкращий хлібчик — таборовий.”

Жабка-квачка вилізла з болота:
„Заспіваймо, хлопче, як охота!”

Я співачка славна, оперова —
Йди до мене вчитись, я готова!”

Здала зайчик лапкою махає:
„Я спортовець, хто мене не знає?”

В перегони побіжим, юначе,
Покажім, хто далі й вище скаче!”

„Постривайте! — каже їм Свиридко. —
Як влаштуюсь у шатрі я швидко —

То до вас я прийду у гостину,
Мищі дам не кришку, а хлібину.

І з тобою, жабко, заспіваю,
І з тобою, зайку, пострибаю!..

А тепер будьте всі здорові,
Ждять у гості, друзі таборові!”

*Поліпшення-словничок: Вага — тягар (weight, load);
спрага — thirst; крекати — to groan; тас-
кати — щось тяжке нести.*

КЕНГУРУ

(Ілюстрація Б. Божемського)

Австралійське кенгуру
розсмішило дітвору,
бо велику торбу має,
кенгурятко там ховає.

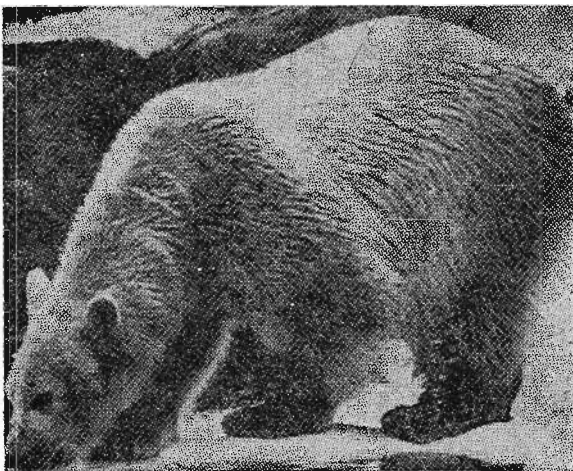

Кенгурятко! Кенгуру!
Пострибайте по двору!

Г. Чернобицька

ВЕДМІДЬ

Я собі ведмідь пабатий —
Я ходжу сюди й туди,
Чи б де меду не дістати.

— Не шунай собі біди!
Ти над річечку піди,
Замість меду, пане-брате,
Ти попий собі води!

Р.

„КУПАТИСЯ ЗАБОРОНЕНО!“

Лебідь дивиться, стоїть, шиєю колише:
— Хто такі смішні слова на таблиці пише?
Я ж цілком маленький був, ледве уродився,
Впав ув озеро з гнізда і не утопився.

Ми ж без дозволу ніде не полізем в воду!
— Не дивуйся, лебедю, ти плавець ізроду,

Роляник

ЛИСТИ ДІТЕЙ З ЛІТНЬОГО ТАБОРУ

ЩО ПИСАВ ЮРКО ...

(Уривок з листа)

На середині таборової площі є таблиця, на ній команда вішає щодня дижурних. Я ще не був дижурним і ще не висів. Але завтра вже й мене повісять.

Ваш Юрко

... А ЩО ПИСАЛА ОЛЕНКА

До поїзду по мене автотом не виїжджайте! Приїду трамваєм або й пішки приманджаю, бо мій наплечник уже майже порожній. Одні черевикси подерті — викинула, другі загубила, дві сукенки і піжаму схопив вітер і заніс в озеро, светер у кущах подерла, всі панчохи — самі діри.

Отак мій наплечник зовсім легенький. Цілую, до побачення!

Оленка

ЛІСОВА ЦАРІВНА

(Різдвяна казка-опера для юного глядача)

Беруть участь:

ВАСИЛЬКО — 10 років

ВАСИЛИНКА — його молодша сестричка, 8-9 рр.

МАТИ

БАТЬКО (в кінці може роздавати дітям у залі подарунки)

ПЕСИК Сірко

ПТАХ — Дятель

ЗАЙЧИК

ВИВІРКА

СНІЖИНКИ — балетик з 10-15 осіб, з білими шлейфами

(Може бути більше лісових звіряток, птахів)

Місце дії: Україна, казкової краси зима

Потрібно: гарну ялинку (з прикрасами)

Декорації: 1-ша і 3-тя дії — ріг української хати на засніженому узліссі; 2-га дія — галевина з ялинкою у засніженому лісі.

Автори „Лісової Царівни” — наліво автор лібретта Леонід Полтава, направо композитор Василь Овчаренко.

Модерато Вступ

Tempo

ff rit.

1-ша ДІЯ

(Ріг хати на засніженому узліссі.
Біля хати — Песик Сірко)

Ява 1

(Песик Сірко)

ПЕРША ПІСЕНЬКА ПЕСИКА:

Чи стою, чи біжу —
Завжди хату стережу!
Я й туди, я й сюди,
Хто не проханий — не йди!
Гав-гав-гав,
Гав-гав-гав,
Хто не проханий — не йди!

Хоч і добре промерз,
Я Сірко — вірний пес:
Чи стою, чи біжу —
Завжди хату стережу!
Гав-гав-гав,
Гав-гав-гав,
Нашу хату стережу!

Ява 2

(З хати виходить Василинка)

ВАСИЛИНКА:

Чого ти, песику, співаєш?

СІРКО:

Я гавкаю, як і завжди...

ВАСИЛИНКА:

Зажди... Ти може ще не знаєш,
Що ми діждалися біди?
Мій тато — любий трудівник,
Упав... Почули люди крик,
А що з ним сталося — не знаєм.

СІРКО:

Пробач: не знав я, та й співаю.

Ява 3

(З хати вийшли Мати і Василько)

МАТИ:

Різдво вже завтра в нашім
[Краї...

ВАСИЛЬКО:

А бідний тато — в шпиталі...

ВАСИЛИНКА:

А в нас ялинки ще немає...

МАТИ:

Та є що їсти на столі.
Лишайтеся із Богом, діти.
Мені вас жаль — і тата жаль.
Різдва не зможем разом стріти,
Піду до тата у шпиталь.

ВАСИЛИНКА :

Матусю, я з тобою хочу...

МАТИ:

Мала ти, доню. Ще не час
Тобі збиратись проти ночі.
Хай Бог благословляє вас!
Ну, діти, час мені іти,
Сірко вас буде стерегти.

СІРКО:

Не бійтеся, ласкава пані.
Як завжди, я раненько встану,
І хоч би там і грім з небес —
Я найвірніший в світі пес!
Оббігаю усі стежинки,
Бо вдача в мене вже така,
Бо друг я вірний Василинки,
І ще вірніший — Василька.

ВАСИЛЬКО:

Це правда. Мамо, йди до тата
І передай йому від нас,
Що всі чекаємо на свята...

МАТИ:

Скажу, скажу... Ну, в добрий
[час!

ВАСИЛИНКА:

Яке ж це свято без ялинки?..

Перша пісенька Песика: "Чи стою, чи біжу"...

MODERATO

Чи-стою чи-бі-жу-завжди хату стере-жу,
Яй туди, Яй сюди, хто непроханий не йди! Гав-гав-гав, гав-гав-гав,
Хто не проханий, не йди!

МАТИ:

Цим не журися, Василичко,
Аби здоровий був татусь.

ВАСИЛИНКА:

Я вже, матусю, не журюсь.

(Мати цілує дітей, гладить
песика і виходить)

Ява 4

(Василинка, Василько і Песик)

ДРУГА ПІСНЯ ПЕСИКА:

Я нічого не боюсь,
Сюди-туди обернусь,
Гойда, гойда, гойда-да —
Буде злодію біда!

Стережу я все своє,
Все, що наше — це моє,
Гойда, гойда, гойда-да —
Буде злодію біда!

Хто наш приятель — вітай,
Хто наш ворог — утікай!
Гойда, гойда, гойда-да,
Буде злодію біда!

ВАСИЛЬКО:

Ти, Сірку, будеш стерегти?

ПЕСИК:

Зарікся й трішки відійти
Від вас! Ідть тепер у хату.

ВАСИЛЬКО:

О ні, я в хату не підú:
Ялинку ж треба підшукати!

ПЕСИК:

А в лісі знайдеш лиш біду!

ВАСИЛИНКА:

Забув, що мовила матуся?

ВАСИЛЬКО:

Я навіть вовка не боюся!
Сокиру, пилку — і у ліс!
Всі скажуть (ви також обоє),
Що мають у мені героя:
Ялинку з лісу — сам приніс!
Подумай тільки, Василичко,
Яке ж це свято — без ялинки?

ВАСИЛИНКА:

Не йди! Зважай! Там буря
[свище,
Там діток ловить Морозище,
Там хижі звірі! . . .

ПЕСИК:

Гав! Не йди! . . .
Бо наберу́сь і я біди!

ВАСИЛЬКО:

Ні, песику, ні, Василичко:
Різдва немає без ялинки!

Ява 5

(Василько йде в хату і швидко
повертається з сокиркою
і пилкою в руках)

ПЕРША ПІСНЯ ВАСИЛИНКИ:

(Приспів співає разом із Сірком)

Повертайсь хутесенько, рідний
[brate,
Буду я боятися сама в хаті;
Без матусі рідної і без тата —
Ой, немає святачка, нема свята!

Друга пісня Песика: "Я нічого не боюсь"...

Moderato

1. Я ні-чо-го не бо-ю-сь, сю-ди, ту-ди

О-бер-нусь, гой-да, гой-да, гой-да-да, бу-де зло-ді-ю бі-да!...

mf (НА ЗАКІНЧЕННЯ)

Andantino

ПО-ВЕР-ТАЙСЬ ХУТЄ-СЕНЬКО, РІДНИЙ БРАТЕ,

БУ-ДУ Я БО-Я-ТИСЯ СА-МА В ХА-ТІ; БЕЗ МА-ТУСІ РІД-НО-Ї І БЕЗ ТА-ТА *rit.*

ОЙ, НЕ-МАЄ СВЯ-ТЕЧКА, НЕ-МА СВЯ-ТА! ТАМ ДЕ БЕЗ ГОС-ПОДАРЯ СТОЙТЬ ХА-ТА,

ОЙ, НЕ-МАЄ СВЯ-ТЕЧКА, НЕ-МА СВЯ-ТА...

TEMPO

rit.

Пісня-марш Василька - про козаків

Марш.

ЩО ТАМ НАМ, КО-ЗА-КАМ В ХА-ТІ СУ-МУ

ВА-ТИ! ЩО ТАМ НАМ, КО-ЗА-КАМ, БО-КИ ВИГ РІ-ВА-ТИ! У-ПЕ-РЕД,

У-ПЕ-РЕД, ТРЕ-БА МАР-ШУ - ВА-ТИ! У-ПЕ-РЕД, У-ПЕ-РЕД, ТРЕ-БА МАР-ШУ

ВА-ТИ!

mf

mf

rit.

TEMPO

rit.

TEMPO

Приспів:

Там, де без господаря стоїть
[хата —
Ой, немає святечка, нема
[свята!

Як до гурту зійдеться вся
[родина,
Буде найсвятковіша та година,
Бо без брата, матері і без тата,
Ой, немає святечка, нема свята!

Приспів: Там, де без . . .

ВАСИЛЬКО:

Ти за мною, песику, не біжи,
Нашу спільну хаточку бережи!
Я ж верну́ся дуже скоро,
[Василинко
Я іду для тебе по ялинку!

*(Василько позинає маршувати,
за ним Василинка і Сірко)*

**ПЕРША ПІСНЯ ВАСИЛЬКА,
МАРШ (у приспіві йому під-
співують Василинка і Сірко):**

Що там нам,
Козакам,
В хаті сумувати!
Що там нам,
Козакам,
Боки вигрівати!

Приспів:

Уперед, вперед
Треба маршувати!

Годі нам,
Козакам,
Тихенько тужити!
Треба нам,
Козакам,
Ворогів побити!

Приспів:

Хто не йде вперед —
Той не вміє жити!

Треба нам,
Козакам,
На Різдво ялину;
Треба нам,
Козакам,
Вільну Україну!

Приспів:

Треба нам, треба нам
Вільну Батьківщину!
Треба всім, треба всім
Вільну Україну!

*(Співаючи далі, Василько
виходить)*

Ява 6

(Василинка і Сірко)

ПЕСИК:

Йди у хату, бо зима
Не любить жартувати.

МАРШ.

МАРШ.

ДАРЕМ НОЧА-СУ ТИ НЕ ГАЙ,
ХУТ-ЧІ ШЕ ХА-ТУ ПРИ-БИ-РАЙ, СПЕ-ЧИ ПИ-РІГ, ЗВА-РЯ
БІД - РІЗДВО МИ СТІ-НЕ-МО ЯК СЛІД! СПЕ-ЧИ ПИ-РІГ,

ЗВА-РИ О - БІД - РІЗДВО МИ СТРІНЕМО ЯК СЛІД!

ВАСИЛИНКА:

Іду вже . . . Тільки я сама
Там буду сумувати . . .

ПЕСИК:

Даремно часу ти не гай,
Хутчіше хатку прибирай,
Спечи пиріг, звари обід —
Різдво ми стрінемо як слід!

ПІСНЯ ВАСИЛИНКИ

і ПЕСИКА — МАРШ

(спозатку маршують разом,
потім в кінці Василинка йде
в хату):

Даремно часу ти не гай,
Хутчіше хату прибирай,
Спечи пиріг, звари обід —
Різдво ми стрінемо як слід,

Спечи пиріг, звари обід —
Різдво ми стрінемо як слід!

(Один одному в кінці
вклоняються)

Під маршову музику —

З А С Л О Н А

(Кінець 1-ої дії)

БІЛОЧКА

Білочко, білочко,
Хвостик у пухнатий,
Не спіши ховатися
До своєї хати!

Білочко, білочко,
Кожушку сіренький!
Ми прийшли з дарунками
До тебе, маленька.

Подивись: ми маємо
У руці горішки.

Озирнулась білочка —
Зупинились ніжки.

Оченята весело
Почали блищати,
Повернулась білочка
Подарунки взяти.

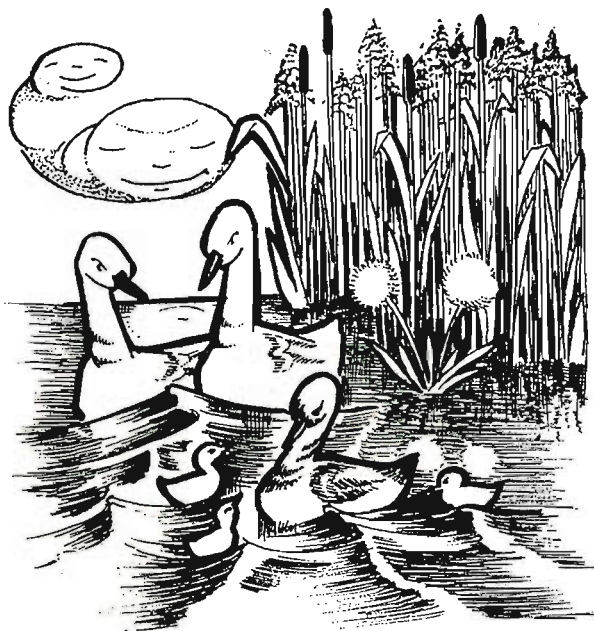
Д і м а

ВЕДУ МОЮ СЕСТРИЧКУ

Ягнятка йдуть до річки
напитися водички.

Качки та гуси білі
гойдаються на хвилі.

І я веду до річки
Свою малу сестричку.

На березі вербичка —
сідаймо тут, сестричко!

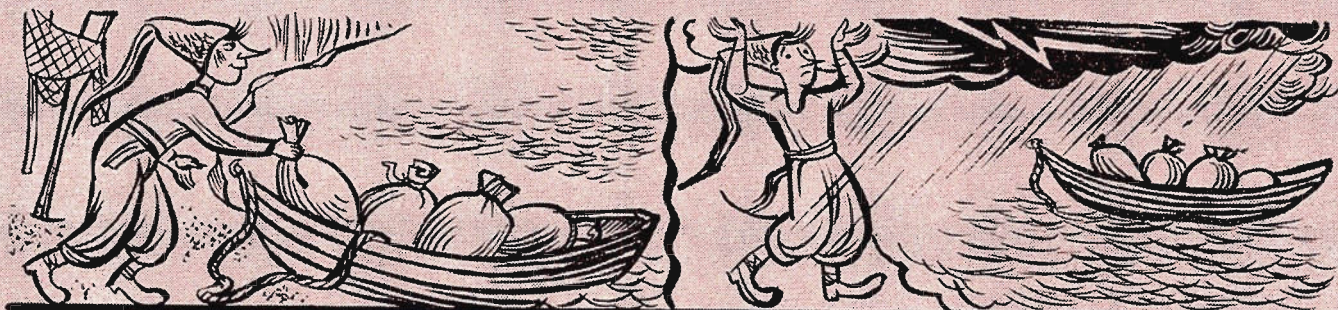
Сідаймо й заспіваймо,
ми ж гарну пісню знаємо.

ЧОМУ ЖАБИ ЗАХРИПЛІ?

Чом захриплі у жаб гопоси? —
Бо на пунах багато роси,
Бо, буває, не раз уночі
Йдуть на пуни холодні дощі.
Ну, та й серед холодних боїт
Завжди жаби сидять без чобіт,
Мокрі від голови аж до п'ят —
І тому жаби хри-хри-хриплять.

В. Данилович

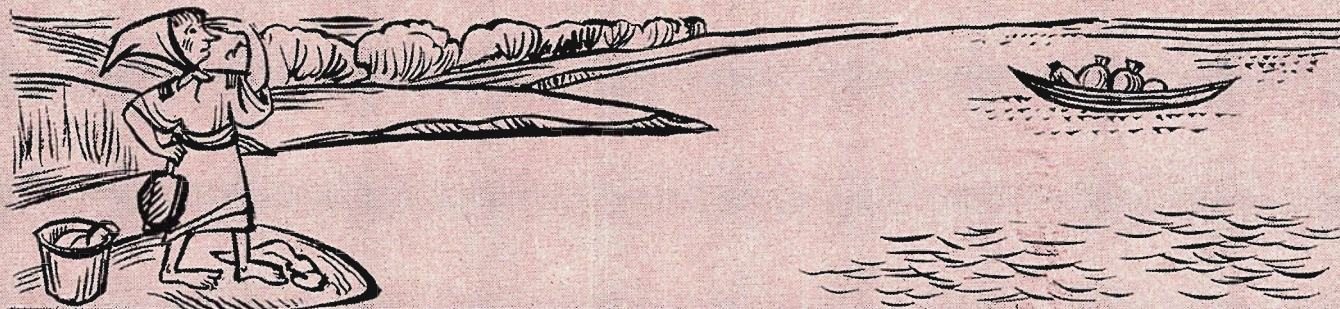
ГОЦА ДРАЛА

До мандрівки Ромтомтомик
Готувався без утоми.

Навантажив цілий човен
Вузликів усяких повен.

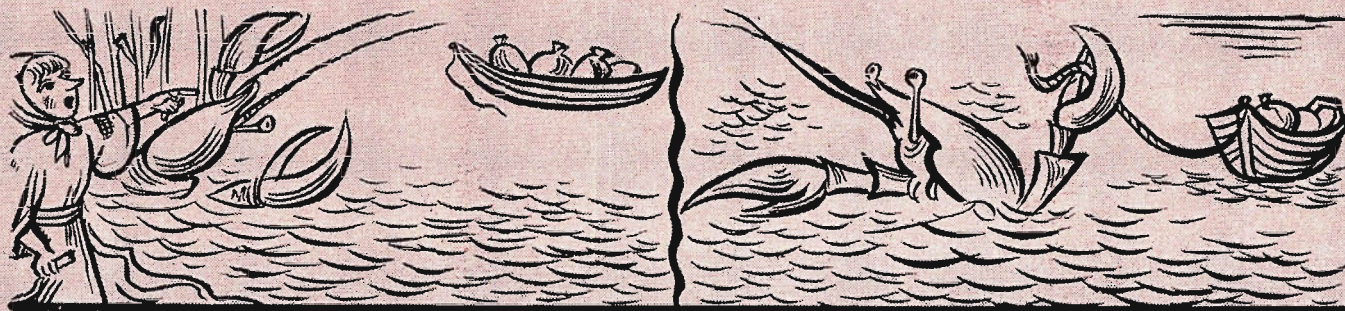
Та впав дощ і ось — біда!
Вкрала човника вода...

Рано вранці Гоца Драла
Сорочки на річці прала.

Глин — пливе по річці човен,
Вузликів усяких повен!

— Гей, чи є хто у човні?
Відгомін озвався: — Ні!

Гоца Драла кличе рака,
Пана Жака Неборака.

Гульк з болота Неборак —
Зразу знає, що і як.

Клешнею схопив шнурка
И притягнув до беріжка.

А тим часом беріжком
Надійшов маленький гном.

У долоні плече, скаче:
— Дякз вам, Гоцуню й раче!

І з утіхи обидвоє
На мандрівку взяв з собою.

НАШ МАНДРИ ЧАРІВНІ

Хоч вакації між нами
І до школи я не йду,
Для своїх книжок з казками
Я щодня з товаришами
Хоч годиночку знайду.

Годі гратись все м'ячем,
Рибок вудкою лякати —
Годі бути лиш грачем,
А не бути читачем
І нічого не читати!

Як набігаємось досить
(Маю друзів я аж трьох),
Лесь в матусі книжки просить,
В холодильник її виносить
І читаєм так, що ох!

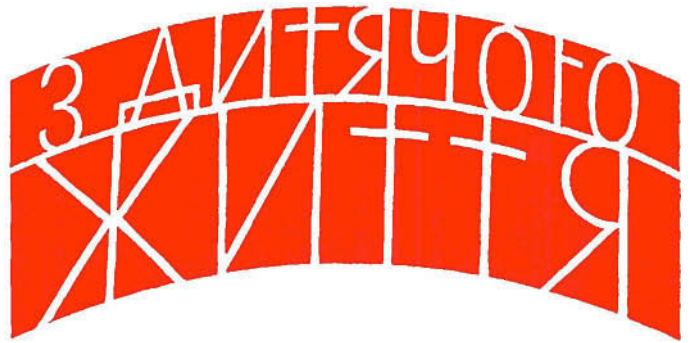
Гей, усякі там дива,
І мандрівки, і пригоди!
Мов не мертві це слова,
Але правда в них жива:
Гори, скелі, пуші, води.

В чарівній країні казки
Ми мандруєм вздовж і вшир:
Від холодної Аляски,
Де мороз не знає ласки,
Аж до Гімалайських гір.
Не минем Карпат узбіч,
Ані Києва, ні Львова,
Нас не спинить дощ ні ніч —
От така чудесна річ —
Наша книжечка чудова!

ЩО ТУТ ІНШЕ?

Назвіть, що тут зображено на ілюстрації і чому один образок сюди не підходить.

ГУРТОК КНИГОЛЮБІВ У БРОНКСІ, Н.Й., В ПОШАНУ Т. ШЕВЧЕНКОВІ І В. СИМОНЕНКОВІ

Дитячий Гурток Книголюбів у Бронксі, Н.Й., відбув 23-го березня др. святочні сходи, присвячені Т. Шевченкові й В. Симоненкові. Програму свята вела п-ні І. Іванчишин, виховна референтка 82-го Відділу СУА, при якому Гурток існує. Сходина відкрив В. Миськів, голова Гуртка, а молитву провів місцевий парох о. С. Голик. Після молитви Л. Стасів та Н. Миськів прочитали вірш Р. Завадовича, присвячений Гурткові.

Члени ДГК читають поезії В. Симоненка.

У першій частині програми, що була присвячена Т. Шевченкові, Х. Гонько продеклямувала „Учітеся, брати мої”, а О. Лотоцька, А. Стасів і Н. Стецюк читали уривки з поезій поета. Оповідання діда з книжки Н. Лівницької-Холодної п.н. „Шлях велетня” читали Н. Миськів і О. Гонько. „Івана Підкову” спільно прочитали А. Раковський і Р. Гошовський. М. Іванчишин, Л. Стасів, Л. Дика й В. Миськів познайомили слухачів з розділом „Діти й Шевченко” із книжки „Живий Шевченко”. Інші діти — Б. і В. Лотоцькі, Л. Стасів, П. Цегельська, І. Гнатів, Г. Баб'як, Д. Дика, Р. Іванчишин, Л. Стасів, М. Іванчишин, Л. Гошовська читали різні вірші й уривки з більших поем Шевченка. „Думи мої” співав у супроводі гітари Р. Іванчишин.

Друга частина святкових сходи була присвячена поетові В. Симоненкові. Діти відчитали низку поезій поета. Участь у читанні взяли такі діти: Ю. Раковський, С. Цегельська, М. Гонько, І. Раковський, П. Миськів, О. Халуца.

Діти читають твори Т. Шевченка.

На закінчення програми проф. М. Клецьор промовив до дітей, підкреслюючи їх корисну й послідовну працю над читанням українських книжок.

Святкові сходи закінчено спільною перекускою. Відбувся також продаж книжок для дітей.

Лідія Стасів,
секретарка Гуртка Книголюбів

ЩО ЧИТАТИ?

„ЧЕРВОНА ШАПОЧКА”, КАЗКА-ОПЕРЕТА ДЛЯ ДІТЕЙ

Великим кольоровим виданням появилася казка-опера для дітей „Червона Шапочка”. Віршоване лібретто до неї написав співробітник „Веселки” поет Леонід Полтава, а музику скomпонував покійний уже композитор Василь Безкоровайний. Ілюстрації виконав мистець Едвард Козак (ЕКО). Пригоди Червоної Шапочки знають діти в усьому світі, але казка-опера Леоніда Полтави - Василя Безкоровайного тим нова й цікава, що її дія відбувається в Карпатських горах. Перший раз ця казка друкувалася у „Веселці” (річник 1961). Її ставили з великим успіхом дитячі театральні гуртки в різних місцевостях ЗСА, Канади й Австралії. Багато тисяч дітей мали змогу втішатися нею.

Леонід Полтава написав тепер нову казка-оперету для дітей „Лісова царівна”, і композитор В. Безкоровайний почав складати до неї музику, але смерть перервала його працю. У цьому числі „Веселки” починаємо її друк з музикою Василя Овчаренка. Сподіваємося, що й ця опера матиме такий самий успіх, як і „Червона Шапочка”.

ЗБІРКА ВІРШІВ ДЛЯ ДІТЕЙ „ВОЛОШКИ”

Збірку віршів для дітей „Волошки” написав поет і співробітник „Веселки” Микола Щербак. У нашому журналі друкувалася його „Віршова абетка” з ілюстраціями Е. Козака. Вона вийшла окремою книжечкою у 1960 р., як одне з чисел „Бібліотеки Веселки”. До збірки „Волошки” увійшло багато віршів, що раніше друкувались у „Веселці”. Усіх їх у книжечці тридцять. Збірку ілюстрував і обкладинку виконав мистець Богдан Певний, який також співпрацює в „Веселці”.

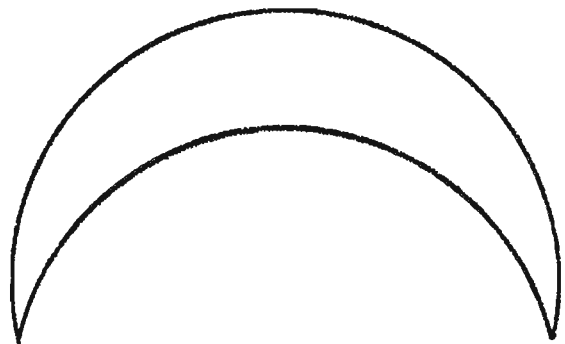
КНИЖКА ДЛЯ НАУКИ И РОЗВАГИ

Для науки й розваги призначена „Цікава грамати́ка” Дмитра Солов'я. Звичайно діти не люблять вивчати граматики, мовляв вона тяжка й нецікава. Та не так з грамати́кою Д. Солов'я — вона ЦІКАВА! Автор уклав її в формі ігор, загадок, скоромовок, вправ, розваг. На кінці книжки подано розгадки загадок і розв'язки завдань, розваг і вправ, щоб читачі могли перевірити, чи добре вивчили матеріал і чи дали правильні відповіді. Граматичними вправами можна послуговуватися вдома, в школі, в молодечих організаціях та під час товариських зустрічей і забав. Спробуйте!

Дмитро Соловей (помер у 1966 р.) був співробітником „Веселки”. На увагу заслуговує його казка „Три ведмеді й Оксаночка” з ілюстраціями М. Михалевича.

В. Б.

ЯК ПОДІЛИТИ?

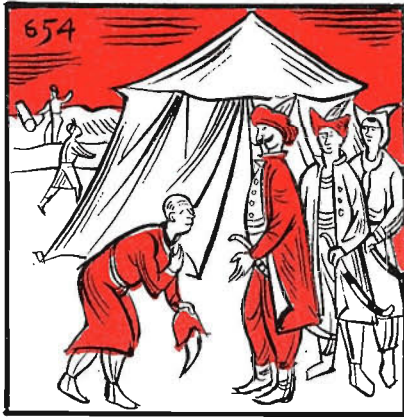

Як поділити оцю частину місяця двома простими лініями так, щоб було шість частин?

БОГДАН, КОЗАК-ХАРАКТЕРНИК ІСТОРИЧНА КАЗКА UKRAINIAN TALE БОHDAN, KOZAK-SORCERER

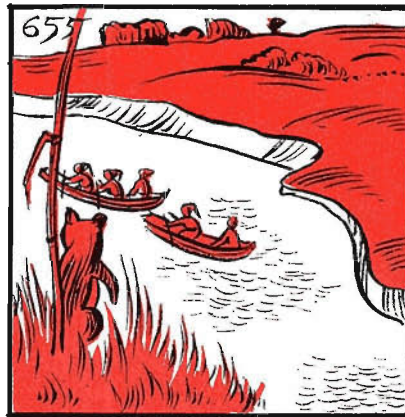
РОЗДІЛ XLIII: СТЕПОВІ РОЗБИШАКИ

CHAPTER XLIII: THE STEPPE BANDIT'S

Розбишацький отаман побіг до Перекопу й повідомив татарського бея про появу „страшного багатиря”.

The bandit chieftain rode to Pererekop and told the Tatar bey about the “fearsome knight.”

Тим часом Богдан з товаришами подорожі поплив річкою далі на південь.

Meanwhile Bohdan and his friends moved south down the river.

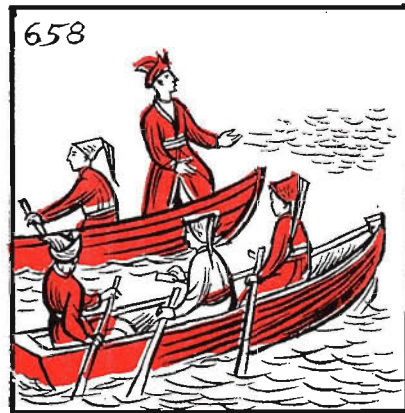
У гирлі, де вливалась річка до моря, з’явилися дві татарські сторожові барки.

At the mouth of the river they were confronted by two Tatar patrol boats.

— Хто ви? — закричали татари, випливаючи козакам назустріч.

“Who are you?” the Tatars called out as they approached the Kozaks.

— Ми козацькі послы до вашого хана! — відповів Богдан, і татари відклали нап’яті луки.

“We are Kozak emissaries to see your Khan,” replied Bohdan, and the Tatars lowered their bows.

Козаків посадили на коней, і незабаром вони були вже в столичному Бахчисарай.

The Kozaks were provided with horses and soon they arrived in Bakhchysarai, the Tatar capital.

(Кінець сорок третього розділу)

(End of Chapter XLIII)